

Vele menschen van het Sas zijn gevlucht. De Duitschers echter, hebben twee herbergen opengebroken en op de vensters het woord "Wacht" geschreven; in eene der herbergen speelt eene elektrische piano, en de blonde Germanen zingen dat het plezierig zou wezen te hooren, beleefden wij zulke slechte tijden niet !

Wij keeren op onze stappen terug en ontmoeten, dichtaan de bruggen der de Smet de Naeyerlaan een elektriek tramrijtuig, vol burgers en Duitschers, en gevoerd door een Duitschman. De uitbating der tramlijnen wordt thans door de Duitschers waargenomen.

Wij bemerken in de voorhaven eene maalboot, die in herstelling ligt en eenige binnenlanders. In de Brandariskaai ligt de kreeftebank l'Avenir; de bassijns zijn ledig - in de Visscherskaai 3 sloepen.

Aan het Hôtel de la Régence, (oud Hôtel de Barcelone) hoek der Keizerskaai en Kristinastraat, staan honderde menschen, vluchtelingen, die wachten achter hunne reispassen. Het afleveren dezer geschiedt zeer rap, men zou waarlijk zeggen dat de Duitschers van hun leven nooit iets anders deden...!

Paspoorten of passen worden afgeleverd voor Oost-Vlaanderen, Brabant en Antwerpen en voor 't noordelijk gedeelte van West-Vlaanderen. Paspoorten voor Middelkerke en verder op kan men niet krijgen.

Een Oostendenaar, die door zijn beroep verplicht is in grooten omgang te zijn met Duitsche officieren, vertelt ons dat 40.000 Duitschers naar Oostende moeten afkomen : 20.000 zullen gezonden worden in de richting van Veurne en de overigen zullen hier blijven.

Op het staketsel, waarvan de toegang verboden is, staan mitraljeuzen.

Heden moet al de kanten van Nieuwpoort een gevecht plaats gegrepen hebben - men zegt, bij Mannekensvere. De Duitschers kregen op hun donder : zij lieten in den strijd 80 dooden, en Ghistel is opgepropt met Duitsche gekwetsten. Ook naar Oostende, naar het Hôtel des Thermes werden eenige gekwetsten overgebracht.

Deze noen werd, in het Hôtel du Phare een noenmaal (diner) opgediend voor 55 Duitsche officieren.

Het eetmaal bestond uit : oesters, soep, gefruite tongen, roastbeef met gefruite pataten en "chicorée de Bruxelles", kreeft met mayonnaisesaus, pudding en nagerecht.

Het eetmaal werd voorgezeten door generaal VON BESELER, die bij 't nagerecht, een heildronk bracht aan het Duitsche leger, en sprak van den Zeeduivel (Engeland) en van niet min dan recht naar Kales te trekken !

Ziehier nu de rekening :

25 dozijnen oesters	aan	3.00	75.00
55 koeverten	"	4.00	220.00
24 kreeften	"	5.00	120.00
18 flesschen Pommery	"	20.00	360.00
3 " "	"		
extra dry	"	20.00	60.00
17 flesschen Irroy	"		
carte orange	"	18.00	306.00

1 flesch Heidsick dry	"	20.00	20.00
3 flesschen Feist Trocken	"	12.00	36.00
6 " Piesporter	"	4.50	27.00
10 " St Estèphe	"	4.00	40.00
2 " fine champagne	"	14.00	28.00
5 halvetjes Chartreuse	"	1.50	7.50
50 filtres (koffij) extra	"	0.50	25.00
70 zichtkaarten			8.00
Cigaren en cigarettten			91.75

Totaal frs 1424.25

't Schijnt dat de stad dit rekeningsken zal mogen betalen !

Zaterdag 17 oktober -

DERDE DAG DER BEZETTING

Zaterdag, marktdag ... en geene enkele groenselboerin op de markt. Gelukkiglijk dat er, in de Crieé, nog een weinig groensel voorhanden is !

Op de vleeschmarkt zijn 9 kramen.

Groote Markt en Groenselmarkt staan vol met wagens van alle slach; voor het policiebureel kampeeren een 100 tal Duitschers.

In de Majestic, de Phare, de Regina en andere groote hotels en koffijhuizen zijn de officieren thans (het is 7 1/2 ure) aan het ontbijt.

Deze morgen vaarde de sloep 0.45, reeder HAMMAN, stuurman Frans ALLEMEESECH, onze haven binnen. De vangst werd in de vischmijn verkocht, doch de visch ging voor niet. De sloep mag niet meer buiten.

Van heden af moeten de policieagenten en stadsbedienden de duitsche officieren groeten.

Deze nacht zijn veel Duitschers toegekomen - doch heden morgen zullen zij in massa afkomen. De eene bende trekt langs de Alfons Pieterslaan den Thouroutschensteenweg op, andere benden komen in de Kapellestraat en op de Groote Markt de Parademarsch doen en trekken dan langs de West- en Koninklijke straten, of langs de Van Iseghemlaan eveneens naar den Thouroutschensteenweg. Die gasten houden aan Parade maken; ze denken aldus de benaauwdheid in 't hert der Oostendenaars te storten. Neen, Sauerkrautfresser, benaauwd zijn we niet, maar wel droevig gestemd als we al die macht ten toon gespreid zien, en we denken dat er nog zooveel Belgisch, Fransch en Engelsch bloed zal moeten vergoten worden vooraleer die macht verpletterd zal zijn geworden ! Maar verpletterd wordt ze toch !

In den beginne dacht idereen dat de Duitschers langs den Thouroutschensteenweg in de richting van Ghistel zouden aftrekken, en werkelijk, in den beginne, was 't zoo - doch welhaast verspreiden zij zich in de kwartieren van het Blauw Kasteel, van het Kroontje, van de Steenbakkerstraat, van de Stuiverstraat, en van den Nieupoortschensteenweg. De gesloten huizen werden opengebroken en in schier ieder huis, bewoond of onbewoond, werd plaats uitgestoken voor slaping van twee of meer Duitschers. Ook in de Koninklijkestraat, de Koninginnelaan, de Leopoldlaan, een gedeelte der Van Iseghemlaan, de Langestraat, van aan de Leopoldlaan tot aan de Madridstraat huizen de Duitschers : op ieder deur staat geschreven hoeveel er den nacht zullen doorbrengen. 't Zelfde in eenige gesloten huizen der Jozef II straat, 't zelfde in 't Hotel de Gand,

Groenselmarkt, enz. enz. Ook de peerden worden gestald.

't Is doorgaans eene patroelje, opgeleid door een policieagent, die voor de verdeeling der slaping zorgt.

Ondertusschen wandelen de andere duitschers in de straten, of nemen al wat ze krijgen kunnen in zake peerden en voertuigen, ja zelfs honden ! Ze geneeren zich niet een beetje : "zij zijn in hunne stad" zeggen ze !

We moeten dat zien gebeuren, we moeten ons gewennen aan hunnen loodzwaren stap en ons nog gelukkig achten, dat ons niets ergers voorvalt.

Deze morgen zijn ook een 40-tal kanonnen door de stad getrokken. Heden kwamen ook eenige Beieren aan.

Een musschenschrik voor de duitschers : de duitsche overheden hebben den Burgemeester gevraagd de boei der visschers, die op de reede ligt, te doen wegnemen. Het schijnt dat ze in die boei een soort van signaal zien voor den vijand ! Burgemeester LIEBAERT heeft geantwoord dat hij niemand onder de hand had om dit werk uit te voeren !

Rond den middag wordt een troepken van 36 man gezonden in verkenning Snaeskerkewaarts op. Aan de suikerfabriek schoot een "maschinengewehr" (mitraljeuze) op het bendje. Van de 36 duitschers bleven er 5 over. Een dezer, die in eene herberg onzer gebuurte het voorval vertelde, was over van woede en hield Mordicus staan dat het eene Belgische mitraljeuze was.

De duitschers zijn vandaag zoo braaf niet geweest als de 2 vorige dagen : bij d'heer Aimé BOURGOIGNIE hebben zij 2 velos medegenomen zonder bon na te laten. Bij M. Elie QUINET dronken zij zich een ferm stuk in de kraag. In eene herberg der Kristinastraat wilde een duitscher kost wat kost genever hebben, alhoewel hij goed beschonken was. De herbergierster - eene duitsche - weigerde. Hij begon te dreigen, doch eenige duitschers, die in de herberg zaten, trokken partij voor de herbergierster en riepen eene patroelje bij die onzen platkop medenam.

Wij vernemen nog nieuws over de handelwijze der duitschers. In het huis nr 32 der Korte straat - een ontuchthuis - hebben ze de kelder geplunderd. Niet tevreden zich zelve dronken te drinken deden z'hunne kameraden, die op den Zeedijk op wacht stonden, roepen, die het overige der wijnen en der champagne uitdronken.

Het Hôtel Bristol, hoek der Karel Janssens- en Van Iseghemlanen gehouden door een over de grenzen gezette duitscher, kreeg ook het bezoek der platkoppen. Alles werd daar geplunderd.

De hotelier van het Bristol Hôtel, later uit den vreemde teruggekeerd, deed zijn beklag over de handelwijze der duitschers, aan de oversten der plundersaars... en werd vergoed.

In het koffiehuis SIX, Leopold I plaats, staken dronken duitschers deze avond met hunne bajonetten in de tafels en stoelen. De juffers SIX waren halfdood van schrik. Zij gingen hun beklag maken bij een officier, die op de vensters van hun huis een bericht deed aanplakken, waarbij het de duitschers aanbevolen werd het huis en de bewoners ervan gerust te laten.

Deze namiddag plunderden de duitschers het cigarenmagazijn TINCHANT, West Ramp van den Kursaal. Zij deelden aan de nieuwsgierigen cigaren, met volle handgrepen gelijk, uit.

In een tabakswinkel der Kapellestraat deden zij voor 12 frank aankopen, die ze betaalden met eenen ongeteekenden bon. Aanklacht werd gedaan bij de duitsche overheden, maar vindt eens de dader ! !

Heden zijn veel vluchtelingen van 't binnenland, die hier verbleven, vertrokken, waar ? dat weten we niet !

Zijn we van deze gasten verlost, waarvan vele zich onweerdig gedroegen, we krijgen, al den anderen kant, ongenooide gasten terug, n.l., veel van de duitschers, in Oostende gewoond hebbende, die over eenige weken onze stad verlaten moesten, op bevel der Hoogere Overheid.

Tegen morgen 10 ure moeten de Oostendsche bakkers 45.000 drie ponders leveren aan de duitschers.

De duitsche soldaten zien er dezen avond uiterst goed gezind uit. In vele herbergen zingen ze luidruchtig alle slach van liedjes - doch rond 6 1/2 ure van den avond, Changement de Rideau : - de rollen keeren. Overall in de middenstad, loopen duitsche soldaten rond, in al de herbergen de duitschers opzoekend en oprakelend met het woord "alarm". En rond 7 ure zijn er op straat schier geene duitschers meer te zien. Ze zijn er daarom niet van onder getrokken, zoals vele Oostendenaars dachten; ze zijn, eenvoudig weg, naar hunne "nachtkwartieren" getrokken.

Dezen avond zijn duitsche soldaten binnen gegaan in den Kursaal. Zij hebben de zijden draperijen der koninklijke loge afgerukt en, heel eenvoudig weg, zich er in slapen gelegd.

Op de Stefaniesquare plunderden zij den wijnkelder van M. COLLIN, luitenant der maalbooten. Na zich goed bedronken te hebben, begaven ze zich naar het huis van den heer SANDERS, aannemer, op denzelfden square. Het paneel der groote deur was ingebeukt door andere duitschers. Onze platkoppen liepen het huis rond, verkleedden zich met de zijden kleederen van de jonge juffers SANDERS en gingen dan karnaval spelen op de A. Pieterslaan.

In al de herbergen waar de duitschers binnenvallen houden zij niet op met vragen te stellen over de Engelschen. Zij moeten niet weinig met de poepers zitten - en ten bewijze :

4 ure, op den Zeedijk, ontwaart men in zee in de verte, al den kant van Nieuipoort, rook. Duitsche soldaten roepen : "Deutsche Kriegsschiffe" (duitsche oorlogschepen). Officieren komen allerhaast uit het Majestic hotel geloopt : zij richten hunne verrekijkers op den rook, die in de verte rondwarrelt, en w'hooren ze malkaar toeroepen : "Englander" (Engelschen - 't zijn Engelsche schepen). En rap als de wind nemen zij auto en velo, en weg zijn ze naar de kazerne toe.

Misschien is daar de oorzaak te zoeken van het geroep "alarm", dat wij twee uren nadien hoorden !

De duitsche officieren zijn, in alle geval, op hun gemak niet met de Engelschen !

De duitschers hebben vandaag mooi weder gemaakt in het Koninklijk Paleis, waar zij alles geplunderd hebben. Nadat zij zich een goed stuk in den kraag hadden gedronken droegen zij het overige van den wijn naar hunne kameraden, die met hunne peerden en een 30 tal koeien op het koersenplein kampeerden.

Het Luna Park werd ook geplunderd en dient thans tot peerdenstal evenals de koninklijke gaanderijen.

Ook het Palace Hôtel kreeg het bezoek der platkoppen die er alles uitnamen wat niet te heet of te zwaar was.

Is dezen avond 't midden der stad buitengewoon kalm, 't zelfde mag niet gezegd worden van het Westerkwartier, waar de Duitschers in alle huizen woekeren en waar vele bedronken rondlopen ! Gelukkig loopt alles zonder vechtpartij of moeilijkheid van stapel : 't is alsof onze bevolking verstond dat ALLÉÉN KALMTE OOSTENDE REDDEN KAN !

Deze namiddag kwam op den Vuurtorenwijk eenen ganschen trein van het Roode Kruis toe voor het militair hospitaal. Aanstonds werd achter slaping gegaan bij de inwoners. De Duitschers braken de huizen der gevluchte menschen open en installeerden zich als heer en meester. In vele plaatsen braken zij de koffers en de meubels open.

Deze namiddag, tusschen 2 en 3 ure, braken Duitschers de gaaiers der Maatschappij "Willem Tell" af, staande in het vliegveld van de Vuurtorenwijk.

(vervolgt)

OSTENDIANA

door A. SWYNGEDAuw

SCHOLL, S.H. - Ostendiana S.420/1

150 jaar Katholieke Arbeidersbeweging in België (1789-1939). De Arbeiderspers, 1963-1966. - 3 dl. Dl. 3 De Katholieke Arbeidersbeweging (1914-1939) met ill. van Frans Masereel.

MAJOR, Walter - Ostendiana M.163/2

Toen de "Bell-47D-1" onze post vloog : de helikopterdienst in België.

OSTEND - Ostendiana O.393/7

OstEnd story : programma Kursaal Oostende : 1962 : brochure.

VYVEY, Eduard - Ostendiana V.999/4

Familiae Latfingae / Eduard Vyvey.

VYVEY, Greetje - Ostendiana V.999.2/1

20 voor 20 : gedichten / Greetje Vyvey.

NELISSEN, Jean - Ostendiana N.210/1

De anabolica mannen : over doping. Bevat een interview met Gerard Daniels, sportdokter te Oostende.

BELGIAN - Ostendiana B.4105/5

"40 Miles of golden sands" : the Belgian coast, the healthiest place on earth for a holiday. Oostende : Oostendse Kamer van Koophandel en Nijverheid.

HUYBRECHTS, Luc - Ostendiana H.951/1

Het gouden boek van de Belgische kust. Met adressen.

VERHAEGHE, Julien - Ostendiana V.376/4

Informatiën en sentenzen crimineel vóór de Schepenbank van de stad Oostende : 1645-179?. Bewerkt en uitgeg. door J. Verhaeghe. Oostende : VVF-Oostende. Dl 1 : 1645-1685.

KIJKDORP - Ostendiana K.993/1

Kijkdorp "Clarahoeve" te Stene-Oostende (6 juni tot 15 november 1989 : kataloog van het eerste Vlaamse Kijkdorp.